

[Indenrigsministeren.]

sættelse. Jeg maa ærlig talt sige, at jeg efter at have læst det igennem egentlig ikke har ment, det skulde være nødvendigt at udtale sig om det. Dette Forslag vidner om en saadan økonomisk og politisk Uansvarlighed, at det ikke skulde være nødvendigt at drøfte det. Man kan altid være vis paa, at naar et Forslag begynder saaledes, som dette Forslag gør, nemlig med, at der skal udstedes Sedler af Nationalbanken „efter Behov“, kan der ikke være Tvivl om, hvor Forslagsstillerne staar. Det er Begyndelsen til det, man kalder en omfattende Inflation, et Sammenbrud af Landets Pengevæsen. Der skal kunne udstedes Skatkammerbeviser „efter Behovet“, og tilsvarende Beløb skal Nationalbanken kunne udlaane ved øget Seddeludstedelse. Og hvad skal disse Penge bruges til? Ja, det fremgaar af Forslaget, at de skal bruges til at opkøbe de 3 pCt.s Kreditforeningsobligationer, der stammer fra nybevilgede Laan. Hvad vil det sige? Det vil i Forbindelse med Forslagets øvrige Bestemmelser sige, at samtlige Laantagere her i Landet vil forny deres Laan til 3 pCt.s Obligationer, som skal holdes i Pari. Det vil sige en Nyudstedelse af 3 pCt.s Obligationer for 2 Milliarder alene for Landbruget, som Staten derefter kommer til at ligge inde med. Hvad vil det igen sige? Det vil sige, at man kan regne med et Statsformue-tab paa denne Transaktion paa 600—700 Mill. Kr. Paa den Maade tror jeg ogsaa, jeg kunde lave Rentesænkning, hvis man kunde disponere over et saadant Beløb fra Statens Side. Jeg kan ogsaa udtrykke det saaledes, naar jeg ikke vil udregne det i Formuetab, at det vil betyde et Rentetilskud fra Statskassen aarlig paa saadan noget som 30—40 Mill. Kr. Jeg har kun fremsat disse Bemærkninger for at give Udtryk for den Uansvarlighed, som ligger i dette Forslag, et Forslag, som ingen, der overhovedet beskæftiger sig alvorligt med økonomiske Spørgsmaal, tænker paa at tage alvorligt.

A. C. Mortensen: Jeg blev meget forbavset over det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsens Udtalelser. Jeg kan sige, at de to Eksempler, jeg nævnte her, fik vi sammen med en Del andet Materiale overrakt af nogle af det ærede Medlems Meningsfæller i det sydvestlige Jylland, og der blev ved den Lejlighed virkelig ikke sagt noget om, at disse Eksempler maatte vi endelig holde hemmelige for ikke at skade Kreditforeningen dernede. Jeg har ikke forstaaet, at vi ikke maatte tale om dem, jeg mente tværtimod, de skulde omtales, for at man

kunde vise, hvordan Forholdene er dernede. For øvrigt sagde jeg ikke, at Laanene var for store. Jeg sagde: enten maa Laanene være for store, eller ogsaa maa Vurderingerne til Ejendomsskylden være alt for lave. Hvilken af Delene det er, kan jeg ikke afgøre, men man maa jo være tilbøjelig til at tro, at noget af begge Dele er Tilfældet. I øvrigt siger Kommissionen jo i sin Betænkning, at netop den Kreditforening har givet for store Laan.

Jeg har heller ikke rettet Angreb paa Renteforeningerne, tværtimod har jeg været glad ved, at der blev krævet en lavere Rente. Men jeg har sagt, at de ubeherskede Udtalelser, som fremkom paa Rentemøderne — man har talt om, at man hverken kunde eller vilde forrente Gælden o. s. v. —, skadede Mødedeltagernes Kreditforening, og de skader sikkert langt mere end noget af det andet, der er foretaget. Da jeg jo ikke har været ked af, at man fremsætter Krav om Rentenedsættelse, har jeg naturligvis heller ikke kunnet bebrejde Husmandsforeningerne, at de i sin Tid fremsatte det samme Krav.

Det ærede Medlem Hr. Krag og det ærede Medlem Hr. Hasle mente ikke, at der her var nogen Grund til og vilde ikke ind paa at diskutere Rentepolitikken, for det var Meningen, at vi skulde have en saglig Forhandling og se at faa noget ud af denne Sag her. Det er jeg enig i, men jeg gaar da virkelig ogsaa ud fra, at hvis de Herrer mener, dette er et Forslag, der er Grund til at søge gennemført, saa gør man det, uanset om jeg har ment, at det efter de mange Udtalelser, der stadig fremkommer fra den Side offentligt i Pressen, paa Møder o. s. v., var paa sin Plads atter at slaa fast, at naar Konverteringen ikke blev til noget, saa er det disse Partiers Skyld. Det ærede Medlem Hr. Krag siger, at det kan ikke nytte at diskutere med mig, for det er som at slaa Vand paa en Gaas. Men det kan nu engang ikke nytte at ville paastaa, at det var Regeringens Skyld, at Konverteringen gik i Stykker, eftersom Regeringen jo i sin Tid havde udarbejdet et Forslag, hvortil den havde faaet Tilslutning fra Bankerne — efter at der endda i Forvejen havde siddet en sagkyndig Kommission —, saaledes at Konverteringen kunde have været gennemført, hvis man ikke i Landstinget havde sagt: Nej, de Betingelser, der er stillet, for at vi kan faa Bankerne med til Konverteringen, vil vi ikke gaa med til! Derfor gik det i Stykker, og dette er det nødvendigt at slaa fast, saa længe man fra anden Side stadig væk taler, som man gør, om den